

Developing Teachers' Evaluation and Assessment Skills

Työkalun nimi:	DATANOMIN LÄHTÖARVIOINTI
Suunnittelija:	Leena Helin
Miksi?	<p>Työkalu on suunniteltu hakeutumisvaiheessa tietojenkäsittelyn perustutkinnon, datanomin lähtötasohaastattelun / ohjauskeskustelun apuvälineeksi. Työkalu on muokattu "osaan.fi" -osoitteen työkalusta ja sillä pyritään selvittämään hakeutujan osaamista peilattuna tutkinnon ammattitaitovaatimuksiin</p>
Mitä?	<p>Lähtöarviointi koostuu:</p> <ul style="list-style-type: none">• tutkinnon perusteiden ammattitaitovaateista, joiden nykyosaamistaan hakeutuja on arvioitava asteikolla "Ei lainkaan" tai 1– 4• omien työtehtävien analysoinnista, joissa osaamista voi näyttää• avoimista kysymyksistä, joilla haetaan motivaatiota <p>Lomake täytetään tiedostona, se voidaan myös tulostaa ja täyttää käsin. Tutkinnon perusteet tarvitaan mukana ohjauskeskustelussa. Lomake on nopea käsitellä keskustelussa, sillä hakeutuja täyttää sen etukäteen, jolloin hakeutuja perehtyy asiaan. Sitä voidaan soveltaa esim: tutkinnon perusteisiin perehdytys, osaamisen itsearviointi, pohdinta omista työtehtävistä ja motivaatiosta.</p>
Miten?	<p>Hakeutuja täyttää lomakkeen ennen ohjauskeskusteluun saapumistaan ilman suurempaa perehdyttämistä tutkinnon perusteisiin. Se nopeuttaa ohjauskeskustelua, ja ohjaaja saa nopean yleiskuvan osaamisesta. Lomakkeen täyttäminen auttaa hakeutujaa valmistautumaan ohjauskeskusteluun ja perehdyttää hänet tutkinnon perusteisiin. Yksin pohtiessa ammattitaitovaatimuksia, saattaa hakeutuja tulkita niitä väärin, jolloin ohjauskeskustelun aikana ne saadaan oiottua. Lomake on hyvä keskustelun apuväline, joka johdattelee tutkinnon perusteiden mukaiseen osaamisen etsimiseen, oman työn/aiemman työn sisältöön tutkinnon suorittamisen kannalta, motivaatioon tutkinnon suorittamiseksi. Ohjaaja perehdyttää tarkemmin tutkinnon perusteisiin ohjaustilanteessa. Lomake jää ohjaajalle ja siihen voidaan palata uudelleen myöhemmässä vaiheessa. Lomakkeesta on ohjaajan helppo siirtää tiedot henkilökohtaistamissuunnitelmaan, kun ryhdytään suunnittelemaan tutkinnon suorittamista.</p>

TIETOJENKÄSITTELYN PERUSTUTKINTO DATANOMI

Itsearviointi

Lähtötilanteen kartoitus

Henkilökohtaista oppimissuunnitelmaa tehdessäsi katso tietojenkäsittelyn perustutkinnon perustetta.

NIMI: _____

PVM: _____

Merkitse rasti (X) Sinua kuvaavan vaihtoehdon kohdalle.

Ammattitaitoani ja osaamistasoani (tieto, taito, asenne) tällä hetkellä kuvaa:

1= Ammattitaitoni ja osaamistasoni on heikko, tarvitsen paljon ohjausta ja harjoitusta

2= Ammattitaitoni ja osaamistasoni on tyydyttävä, tarvitsen kohtalaisesti ohjausta

3= Ammattitaitoni ja osaamistasoni on hyvä, tarvitsen vain hyvin vähän ohjausta

4= Ammattitaitoni ja osaamistasoni on erinomainen, en tarvitse ohjausta

PAKOLLINEN OSA: LIIKETOIMINTA

Yrittäjyys ja liiketoiminta

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava toteuttaa pienimuotoista yritystoimintaa ja kuvata organisaation toiminta tietojärjestelmien suunnittelemiseksi								
On osattava hahmottaa yrityksen tai organisaation liiketoiminnan kokonaisuuden ja toimintojen keskinäiset yhteydet								
On osattava tuotteistaa oma osaamisensa ja laatia liikeidea sekä hakea tietoa ja hyödyntää asiantuntijapalveluita								
On toimittava tavoitteellisesti, itsenäisesti ja aloitteellisesti, työskenneltävä kannustavasti yhteistyössä organisaation muiden jäsenten kanssa								
On kehitettävä työtään ja osaamistaan sekä kannettava vastuuta organisaation tuloksesta								
On osattava seurata oman toimialansa kehittymistä ja laatia ja tulkita tilastoja sekä ennusteita								
On osattava ottaa työssään huomioon kansantalouden ja yhteiskunnan muutosten vaikutus oman alan liiketoiminnan kehittymiseen								
On osattava toimia keskeisten työsuhteisiin liittyvien vastuiden ja velvoitteiden mukaisesti								

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Asiaksmarkkinointi

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava toteuttaa markkinointia omassa työssään									
On osattava tunnistaa eri asiakasryhmien piirteitä ja alan tärkeimmät kohderyhmät sekä soveltaa yleisimpiä alan markkinoinnin menetelmiä ja tapoja									
On osattava käyttää uusinta tietotekniikkaa toteutuksissaan									
On osattava toimia erilaisissa asiakaspalvelutehtävissä									
On osattava selvittää myynti- ja muissa palvelutilanteissa asiakkaan tarpeet ja avustaa asiakasta ratkaisun tekemisessä									
On osattava hoitaa myyntitapahtuma tavoitteellisesti ja toimia kuluttajansuojalainsäädännön mukaisesti									
On osattava laatia tavanomaisia myyntisopimuksia ja tuntee tietojenkäsittelyalan sopimusehdot ja tietää niiden velvoittavuus									
On osattava käyttää nykyaikaista tietotekniikkaa hyödykseen asiakaspalvelussa									
On osattava kommunikoida asiakaspalvelutilanteessa hyvällä äidinkielellä, toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Toimistopalvelut ja tiedonhallinta

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava hyödyntää tietotekniikkaa toimistopalvelutehtävissä									
On osattava itsenäisesti hankkia asiakirjan laadintaa tarvittavaa tietoa sekä suunnitella, laatia ja muokata asiakirja lopulliseen muotoonsa hyvällä äidinkielellä									
On osattava valita tehtäviinsä tarkoituksenmukaiset välineet ja toteutustavat									
On osattava valita tehtäviinsä soveltuva arkistointimenetelmä ja työskennellä tehtävissään tietoturvan edellyttämällä tavalla									
On osattava kehittää työskentelytapojaan ja huolehtia työympäristönsä viihtyvyydestä ja ergonomiasta									
On osattava viestiä hyvällä äidinkielellä, toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Taloushallinto

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava käyttää kirjanpidon sovellusohjelmaa, jolloin on osattava pienyrityksen tai yhdistyksen kirjanpidon perusteet									
On osattava laatia pienyrityksen budjetti, yksinkertainen tuloslaskelma ja tase sekä arvioida niiden perusteella yrityksen kannattavuutta									
On osattava laskea yleisimmät kannattavuutta mittaavat tunnusluvut									
On osattava laatia hintalaskelmia palveluille ja tuotteille									
On osattava kuvata ja tulkita taloushallinnon eri järjestelmät ja niiden väliset yhteydet									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

PAKOLLINEN OSA: TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ JA KEHITTÄMINEN

Tietojärjestelmän suunnittelu, projektityöskentely sekä eettinen ja säännösten mukainen toiminta

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava suunnitella tietojärjestelmä siten, että siinä otetaan huomioon yrityksen tai organisaation liiketoiminnan tarpeet ja se, että järjestelmän toiminta tukee niitä									
On osattava jäsentää kehittämistyön kohde osiin ja määrittää osien työnjako									
On osattava jäsentää tietojärjestelmän kehittämistyö eri vaiheisiin ja käyttää yhtä kuhunkin vaiheeseen soveltuvaa kuvausmenetelmää									
On osattava dokumentoida järjestelmä tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon tulevat käyttäjät ja ylläpitäjät									
On osattava työskennellä tietojärjestelmiä kehittämissä projekteissa ja toimia aktiivisesti projektiryhmän jäsenenä									
On osattava laatia projektidokumenteja									
On osattava toimia vastuullisesti, noudattaen mm. tehtyjä sopimuksia, vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaja- ja kuluttajalainsäädäntöä									
On osattava soveltaa toimintansa edellyttämää lainsäädäntöä									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Ohjelmointi

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava suunnitella ja ohjelmoida pienimuotoisia, rakenteisia ohjelmia, jotka sisältävät käyttöliittymän, laskentalogiikkaa sekä tietokannan tai tiedoston käsittelyn									
On tunnettava ohjelmoinnin perusrakenteet ja -käsitteistön									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Pienimuotoisten kortistotyyppisten tietokantojen suunnittelu, rakentaminen ja tietojen raportointi

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava kartoittaa annetun kuvauksen pohjalta pienen tietojärjestelmän tietotarpeet ja tietotarpeiden pohjalta suunnitella tietosisältö									
On osattava suunnitella tietokannan rakenne valitun tietomallin mukaisesti									
On osattava testata, että toteutettu tietokanta vastaa suunniteltuja tieto- ja tulostustarpeita									

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Laitteistojen käyttöönotto ja varusohjelmien käyttö myös ongelmien ilmetessä ja niitä kartoitettaessa

ITSEARVIOINNIN KOHTEET					Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava ottaa käyttöön itsenäisesti uusi työasema oheislaitteineen									
On osattava käyttää jotakin yleistä käyttöjärjestelmää monipuolisesti käyttäen graafista käyttöliittymää sekä komentokieltä									
On osattava kopioida, pakata ja purkaa tiedostoja ja hallita virustorjuntaa sekä varmuuskopiointi									

Työvälineohjelmien käyttö

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava asentaa sekä käyttää yleisimpiä työvälineohjelmia monipuolisesti ja tehokkaasti								
On tunnettava yhteiskäytön periaatteita ja valitun työvälineen makro-ohjelmoinnin perusteet								
On osattava käyttää vieraskielisiä käsikirjoja ja niiden pohjalta laatia tavallisimpia käyttöohjeita								

Lähiverkon ja internetpalvelujen tehokas käyttö

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava yhdistää kaksi työasemaa toisiinsa siten, että tiedostojen yhteiskäyttö mahdollistuu								
On osattava paikallistaa ja rajata verkkopalveluiden käytössä ilmeneviä ongelmia jolloin on tunnettava lähiverkon ja internetverkon arkkitehtuuri								
On osattava käyttää tehokkaasti työssään lähiverkon palveluja ja internetverkkoa ja luoda yksinkertaisia tietopalveluja								

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

INFORMAATIO TEKNOLOGIAN JA MARKKINOINNIN OSAAMISALA

Käytön tuki

Hankintaprosessin hoito

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava laatia atk-hankinnan tarjouspyyntö ja tarjosten perusteella tehdä perusteltu hankintaehdotus								
On osattava arvioida hankkimansa tiedon oikeellisuutta ja luotettavuutta								
On osattava soveltaa hankintaprosessiin liittyvää lainsäädäntöä								
On osattava tehdä esitys, joka tukee asiakkaanliiketoimintaa								

Työvälineohjelmien tehokas käyttö

				Ei lainkaan	1	2	3	4
ITSEARVIOINNIN KOHTEET								
On osattava ohjelmoida, myydä ja markkinoida sisäisille ja ulkoisille asiakkaille heidän tarpeitaan heidän tarpeitaan vastaavia vaativia makroja rationalisoidakseen työvälineohjelman käyttöä								
On osattava valita kuhunkin tehtävään parhaiten soveltuva työvälineohjelma ja opastaa sen käytössä								
On osattava eri ohjelmien yhteiskäyttö								

Ohjelmistojen ja laitteistojen käytön neuvonta ja koulutus

				Ei lainkaan	1	2	3	4
ITSEARVIOINNIN KOHTEET								
On osattava neuvoa ja kouluttaa toisia työympäristössä käytössä olevien ohjelmien ja laitteistojen käytössä sekä markkinoida osaamistaan erilaisille ihmisille								
On osattava laatia käyttöohjeita								
On osattava toimia aktiivisesti ja kannustavasti koulutustilanteessa ja ottaa huomioon koulutettavan erityispiirteet								
On tiedettävä oman tehtävänsä tärkeys työyhteisössä ja osattava toimia asiakaskeskeisesti ja palvelulla työyhteisöään sen liiketoimintaa tukien asiantuntevasti ja luotettavasti								

Mikro- ja verkkotuki

				Ei lainkaan	1	2	3	4
ITSEARVIOINNIN KOHTEET								
On osattava asentaa mikrotietokoneeseen siihen kuuluvat peruskomponentit sekä oheislaitteet								
On osattava käyttää käyttöjärjestelmän komentoja ja apuohjelmia sekä selvittää käyttöjärjestelmätason ongelmatilanteita								
On osattava asentaa mikrotietokoneeseen ohjelmistoja								
On osattava selvittää perustason laiteongelmia								
On osattava huolehtia laitteiden huolto-, korjaus- ja ylläpitotehtävistä organisaation käytännön mukaisesti								
On osattava asentaa työasema lähiverkkoon								
On osattava asentaa ohjelmia verkkoympäristöön ja tehdä verkon asetuksiin ohjelmien vaatimia muutoksia								
On osattava asentaa työvälineohjelmisto sekä yksittäiseen työasemaan että lähiverkon palvelimelle								
On osattava automatisoida työasemien ja sovelluksien asennuksia lähiverkossa								

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Tiedonsiirto, verkkoratkaisut ja -laitteet

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On tunnettava tietoliikenteen peruskäsitteet, erityyppiset verkkoratkaisut ja verkko-laitteet, jotta osaa ylläpitää ja kehittää organisaation verkkoa ja hankkia siihen soveltuvia ohjelmistoja ja laitteita								
On osattava asentaa verkkoon kuuluvat laitteet ja selvittää verkossa olevia ongelmatilanteita								
On osattava dokumentoida organisaation käytännön mukaisesti verkko ja siinä olevat laitteet								
On osattava käyttää verkkokäyttöjärjestelmän komentoja ja apuohjelmia selvittäessään ongelmatilanteita								

Verkkopalvelimien ja palvelinohjelmistojen ylläpito ja asennus

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava suunnitella ja asentaa pk-yrityksen tai organisaation sisäiset ja ulkoiset tietoverkkopalvelut								
On osattava asentaa verkkopalvelimet organisaation käyttöön soveltuviksi								
On osattava valita kuhunkin tehtävään soveltuva palvelinohjelma ja asentaa se käyttöön								
On osattava toimia pääkäyttäjän apuna								

Tietoturvasta huolehtiminen

ITSEARVIOINNIN KOHTEET				Ei lainkaan	1	2	3	4
On osattava suojata yritykselle tärkeät tiedot								
On osattava ohjeistaa ja opastaa muita käyttäjiä toimimaan tietoturvan edellyttämällä tavalla, jollin on ymmärrettävä tietoturvan merkitys organisaation toiminnassa								
On osattava tehdä varmistukset organisaatiolle tärkeistä tiedoista ja palauttaa ne tarvittaessa								

Työtehtävät, joissa em. kohteet tulevat esille:

Arvioi omaa ammatillista osaamistasi tutkinnon tavoitteisiin ja sisältöihin (vertaa tutkinnon perusteihin)?

Työyhteisösi, koulutuksellesi ja/tai toiminnan kehittämiseksi asettamat tavoitteet?

Vahvuutesi? Miten aiot kehittää niitä?

Asioita, joita haluat ohjaajasi tietävän koskien omia yksilöllisiä tarpeita, elämäntilannettasi, persoonallisia oppimistyylyjäsi ja ohjaustarvettasi.

Datanomin lähtöarviointi